

Addendum Child Abuse

In België kan men voor informatie en advies of bij vermoeden, terecht bij de vertrouwenscentra voor kindermishandeling. Voor contactinfo verwijzen we naar de site : <http://www.kindermishandeling.be/website/>

Werking VK

In elke Vlaamse provincie en in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is er een Vertrouwenscentrum Kindermishandeling (VK) werkzaam. De oprichting van de vertrouwenscentra kwam tot stand via een uitvoeringsbesluit van de Vlaamse regering. Ze worden gesubsidieerd via Kind en Gezin, dat ook voor de inspectie van de VK's instaat.

Algemene werking

Het VK is multidisciplinair samengesteld en heeft een medische, psychologisch/pedagogische en sociale functie alsook een secretariaatsfunctie. Elk VK is telefonisch bereikbaar tussen 9 en 17 uur. Tijdens de avonduren en in de weekends is er voor dringende situaties een telefonische wachtdienst. De hulpverlening van het VK is volledig gratis.

Melden

De VK's zijn een meldpunt voor alle mogelijke situaties van geweld op kinderen. Iedereen (zowel hulpverleners als mensen uit de omgeving van een kind) die een vermoeden of een ongerustheid heeft over verwaarlozing of mishandeling van een kind, kan contact opnemen met een VK. Wat gebeurt er na de melding?

Na de melding

Wanneer een situatie wordt aangemeld, probeert het VK een inschatting te maken van wat er juist aan de hand is met een kind of een jongere. Het VK tracht zicht te krijgen op de ernst en de omvang van het probleem en doet dit op verscheidene manieren.

Enerzijds proberen we contact te leggen met mensen die vanuit hun professionele bezigheden een beeld kunnen schetsen van het kind en zijn leefsituatie: een huisarts, een centrum voor leerlingenbegeleiding, diensten uit bijzondere jeugdzorg, ... Er wordt duidelijk gemaakt aan diegene waarmee contact wordt opgenomen dat het om een exploratie gaat, dat het betreffende kind en zijn gezin al dan niet reeds op de hoogte zijn en dat de meegedeelde informatie binnen het beroepsgeheim valt.

Anderzijds komen we met het VK direct tussen. Er is dan een gesprek met de minderjarige, de ouders en/of andere rechtstreeks betrokkenen. Een combinatie van beide methodes kan natuurlijk ook.

Elke aangemelde situatie is uniek en dient ook zo bekeken te worden. Er zijn geen standaardstrategieën beschikbaar. Bij elke situatie wordt ingeschat welke stappen er nodig zijn om meer informatie te verzamelen over een kind en zijn situatie

Crisisinterventie

In een aantal situaties is de informatie zo verontrustend dat er een dringende tussenkomst nodig is. Dit kan inhouden dat het VK dezelfde dag van de melding al rechtstreeks contact opneemt met de ouders, het kind of andere betrokkenen. Het gebeurt ook dat het VK niet voldoende garanties heeft voor de veiligheid van een kind. Dan wordt er contact opgenomen met het Comité Bijzondere Jeugdzorg en/of justitiële instanties die de situatie dan verder coördineren.

Contact met het kind en zijn/haar gezin

Het VK probeert hulp te bieden of op te starten vanuit de behoeften van het kind. De positie van het kind staat centraal: "Wat heeft het kind of de jongere op dit ogenblik nodig?"

In het contact met het kind en/of het gezin wordt er door de hulpverleners van het VK benoemd hoe ze de situatie bekijken. De ongerustheid over een probleem wordt benoemd én verklaard. De ouders of andere volwassenen die verantwoordelijk zijn, worden duidelijk geconfronteerd met de ongerustheid over verwaarlozing of mishandeling.

Er wordt bij de volwassenen gestreefd naar erkenning. Dit houdt in dat de volwassenen kunnen toegeven (geheel of gedeeltelijk) dat er verwaarlozing of mishandeling plaatsvindt, dat zij hiervoor de verantwoordelijkheid opnemen en kunnen aanvoelen dat zij bij het kind/slachtoffer leed hebben veroorzaakt.

Verdere hulp

Er wordt met alle partijen (ouders, slachtoffers, andere kinderen of volwassenen) gezocht naar mogelijkheden om terug tot een veiliger samenleven te komen. In elke stap van de hulpverlening bekijkt het VK of het slachtoffer voldoende veiligheid wordt geboden.

Na de eerste fase, waarin de ouders aangesproken worden en zich engageren om te werken aan een veiliger samenleven, kan de verdere hulp vanuit het VK twee vormen aannemen:

- Het VK verwijst de ouders naar andere hulpverleners om het kind en zijn gezin verder te begeleiden. Het VK wordt dan op de hoogte gehouden van de evolutie van de hulpverlening.
- Indien er geen mogelijkheden zijn vanuit andere diensten om hulp op te starten, zal het VK de begeleiding verderzetten tot zolang het nodig blijkt.

Coördinatie

Een aantal gezinnen is reeds bekend bij verschillende hulpverleningsinstanties. Daarom kan het zinvol zijn dat de inspanningen van deze diensten gebundeld worden en afgestemd op mekaar.

Het VK probeert in een aantal situaties om alle betrokken hulpverleners samen te brengen in een ronde-tafelconferentie of een netwerkoverleg en neemt met akkoord van alle partijen eventueel de coördinatie op van het dossier.

Vanuit de invalshoeken van elke dienst stellen we samen de diagnostiek op punt en werken we een gezamenlijke strategie uit. Indien nodig neemt het VK zelf contact op met het betrokken gezin om z'n positie in het dossier uit te leggen.

Andere opdrachten

Het vormings- en sensibiliseringsaspect

De deskundigheid en kennis die de VK's sinds hun oprichting hebben opgebouwd, wordt doorgegeven via

- vormingen en opleidingen vanuit de VK's zelf.
- deelname aan studiedagen en externe opleidingen.

Bovendien brengen we de bevoegde instanties systematisch op de hoogte van ontwikkelingen en knelpunten, tekorten en behoeften inzake hulpverlening rond kindermishandeling.

Mandaat van een VK

De hogervermelde opdrachten maken duidelijk dat kindermishandeling een complexe problematiek is, waarbij er heel wat redenen of oorzaken kunnen zijn waarom geweld ten opzichte van een kind is ontstaan. Omwille van deze complexiteit heeft de Vlaamse overheid de Vertrouwenscentra Kindermishandeling opgericht.

De maatschappij geeft gespecialiseerde centra een mandaat om te werken met de problematiek van geweld op kinderen en jongeren. De VK's hebben de officiële opdracht om mensen op kindermishandeling aan te spreken en hier hulpverlening voor te organiseren.